

مېنىڭ شىنجاڭنىڭ گەلگۈسىگە تولۇق ئىشەنچىم بار

□ شىنجاڭ كەسپىي داشۆسى زامانىۋى ئوقۇتۇش مەركىزىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، دوتسېنت ئابدۇغېنى ئابدۇرۇسۇل

قارشى تۇرۇش، ئەسەبىيلىكنى تۈگىتىش مەسىلىسىدە قوش ئۆلچەمنى قوللانغانلىقىمـ دەك رەزىل نىيىتىنى تولۇق ئاشكارىلاپ بەردى!

كەسكىن، مۇرەككەپ ۋەزىيەت ئالـ دىدا، شىنجاڭ تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش، ئەسەبىيلىكنى تۈگىتىشتە ھادىسە دىنىيۇ، ماھىيەتتىنمۇ تۈزەش فاىخچىنىدا چىڭ تۇرۇپ، قانۇن بويىچە كەسپىي ماھاـ رەت تەلىم ـ تەربىيە مەركىزى تەسىس قـ لىشنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بىر قاتار تېرـ رورلۇققا قارشى تۇرۇش، مۇقىملىقنى قوغداش تەدبىرلىرنى قوللىنىپ، ھەم قانۇن بويىچە ئاز ساندىكى ئېغىر زوراۋانـ لىق، تېررورلۇق جىنايەتلىرىگە قاتتىق زەربە بەردى، ھەم دىنىي ئەسەبىزم بىلەن يۇقۇمالانغان، قانۇنغا يېنىكرەك خىلاپ جـ ناپىتى بار كىشىلەرنى ئەڭ زور چەكتە تەرـ بىيەلەپ قۇتقۇزدى. ھازىر، شىنجاڭدا گۇدا ئۈچ يىل زوراۋانلىق، تېررورلۇق دىلو (ۋەقە)سى يۈزبەرمىدى. ئەمەلىيەت شۇنى ئىسپاتلىدىكى، كەسپىي ماھارەت تەلىم ـ تەربىيەسىنى يولغا قويۇش تامامەن توغرا. كەسپىي ماھارەت تەلىم ـ تەربىيەسى ئارقـ لىق، ھەم دىنىي ئەسەبىيلىك ئىدىيەسى بىلەن يۇقۇمالانغان، قانۇنغا يېنىكرەك خىلاپ جىناپىتى بار كىشىلەر ئىچىدىكىلەر بىلەن خىلاپ جىناپىتى بار كىشىلەر قۇتقۇزۇۋېلىنـ دى، ھەم ئۇلارنىڭ ئائىلىسى چوڭقۇر ئۆزـ گەرتىلىپ، ئۇلار بەختلىك كىشىلىك ھاياتـ نى باشلىدى. بۇگۈنكى شىنجاڭدا جەمئىيەت چوڭ ۋەزىيىتى مۇقىم، خەلق ئاممىسى خاتىرـ جەم ياشىماقتا، ئىقتىساد، جەمئىيەت تەكشى، مۇقىم تەرەققىي قىلىۋاتىدۇ، 25 مىليون شىنـ جاڭدىكى ھەر مىللەت خەلق بىر نىيەتتە ھەمـ كارلىشىپ گۈزەل شىنجاڭ قۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىپ كۈرەش قىلىۋاتىدۇ. «ئەلرايىنى بىلىش، ئەلگە نەپ يەتـ كۈزۈش، ئەلنى مايىل قىلىش» بويىچە كەنتتە تۇرۇش مەزگىلىدە، مەن تۇرۇشـ لۇقى كەنتتىكى تەربىيەنى تاماملىغان تەربـ يەلەنگۈچىلەرنىڭ ئۆزگىرىشلىرىنى ئۆز كۆزۈم بىلەن كۆردۈم. ئۇلار تەلىم ـ تەرـ بىيە مەركىزىدە دۆلەت ئورتاق تىل ـ يېـ زىقى سەۋىيەسىنى ئۆستۈردى، قانۇن بـ لىملىرىنى ئۆگەندى، كەسپىي ماھارەت ئـ گىلىدى، سۆز ـ ھەرىكىتىدە غايەت زور

دادىل ئوتتۇرىغا چىقىش

قەتئىي، كەسكىن ھالدا شىنجاڭنىڭ خاتىرجەم، ئىناق

چوڭ ياخشى ۋەزىيىتىنى قوغدايمەن

□ شىنجاڭ مالىيە ـ ئىقتىساد داشۆسى يىپەك يولى ئىقتىسادى ۋە باشقۇرۇش تەتقىقات يۇرتىنىڭ كاندىدات تەتقىقاتچىسى ئابدۇراخمان ئابدۇغېنى

يېقىندا، ئامېرىكا دۆلەت مەجلىسى ئاۋام پالاتاـ سى ئاتالمىشى شىنجاڭغا ئالاقىدار «قانۇن لايىھەسى»ـ نى ماقۇللاپ، ئوبىيكتىپ پاكىتقا كۆز يۈمۈپ، شىنجاڭـ دىكى ھەر مىللەت ئاممىنىڭ ھەقىقىي ھېسسىياتىنى نەزەرگە ئالماي، شىنجاڭنىڭ تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش، ئەسەبىيلىكنى تۈگىتىش خىزمىتىگە قارا چاپلاشقا ئۇرۇنۇپ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىساد، جەمئىيەت تەرەققىيات مۇۋەپپەقىيەتلىرىگە تۆھپەت قىلىپ، ئامېرىكا نۇرەپنىڭ قىلچە تۆۋەن چىكى بولمىغان قوش ئۆلچەم ۋە زومەگەرـ لىك لوگىكىسىنى يەنە بىر قېتىم ئاشكارىلىدى.

مەن 80 ـ يىللاردا تۇغۇلغان ئىقتىسادشۇناسلىق دوكتورى، دوتسېنت، كېرىيە ناھىيەسىنىڭ يېزىسدا تۇغۇلغان، باشلانغۇچ مەكتەپتىن دوكتورلۇقتا ئوقۇغۇچە بولغان 20 نەچچە يىلدا، مەن پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ تۈرلۈك ئېتىبار سىياسەتلىرىدىن بەھرىمەن بولدۇم. كىچىكىمدە مەن «ئېشەككە مىنىپ بېيجىڭغا بارغان» قۇربان تاغىنىڭ ھېكايىسىنى ئاڭلاپ چوڭ بولغان. قۇربان تاغىنىڭ پارتىيەنى قىزغىن سۆيىدىغان، ۋەتەنـ نى قىزغىن سۆيىدىغان، جۇڭخۇا مىللىتى چوڭ ئائىلىـ سىنى قىزغىن سۆيىدىغان نەمۇنىلىك روھى قەلبىمگە چوڭقۇر ئورناپ كەتكەن. ئىش ئۇققاندىن تارتىپ، ئاتا ـ ئانام دائىم ماڭا، بىز خاتىرجەم، تىنچ دەۋردە ياشاۋاتىمىز، تۇرمۇشىمىز بارغانسېرى ياخشىلىنىۋاتىدۇ، بۇلارنىڭ ھەممىسى ۋەتىنىمىزنىڭ بارغانسېرى گۈللـ نىپ، قۇدرەت تېپىشىدىن بولغان، دەپتىنى. ئېسىمدە قېلىشىچە مەن 11 ياش ۋاقتىمدا، دادام ئاغرىپ قېلىپ دوختۇرخانىدا يېتىپ قالغانىدى، دادامنى يوقىلاپ كېلىش ئۈچۈن مەن تۇنجى قېتىم يۇرتۇمدىن 180 كـ لىمۇېتىر يىراقلىقتىكى خوتەن شەھىرىگە بارغاندىم، تۇنجى قېتىم لىفتقا چىققانلىقىم ئۈچۈن قىزىقىپ كۆپ قېتىم چىقىپ ـ چۈشكەندىم. ھازىر يۇرتۇمدا لىفت ئاـ ھاللىار ئولتۇراق بىناسى، مەكتەپ، سودا سارايلاردا ئومۇملىشىپ كەتتى، شەھەر ـ يېزا ئاھالىلىرىنىڭ تۇرمۇش سەۋىيەسى ئۈزلۈكسىز ئۆستى، ئېرىشىش تۇيغۇسى، بەخت تۇيغۇسى، بىخەتەرلىك تۇيغۇسى بارـ غانسېرى كۈچەيدى.

بىر مەزگىلدە، شىنجاڭ تېررورىزم، دىنىي ئەسەـ بىزمىنىڭ زىيانكەشلىكىگە چوڭقۇر گۇچراپ، خەلقنىڭ لىمۇېتىر يىراقلىقتىكى خوتەن شەھىرىگە بارغاندىم، تۇنجى قېتىم لىفتقا چىققانلىقىم ئۈچۈن قىزىقىپ كۆپ قېتىم چىقىپ ـ چۈشكەندىم. ھازىر يۇرتۇمدا لىفت ئاـ ھاللىار ئولتۇراق بىناسى، مەكتەپ، سودا سارايلاردا ئومۇملىشىپ كەتتى، شەھەر ـ يېزا ئاھالىلىرىنىڭ تۇرمۇش سەۋىيەسى ئۈزلۈكسىز ئۆستى، ئېرىشىش تۇيغۇسى، بەخت تۇيغۇسى، بىخەتەرلىك تۇيغۇسى بارـ غانسېرى كۈچەيدى.

بىر مەزگىلدە، شىنجاڭ تېررورىزم، دىنىي ئەسەـ بىزمىنىڭ زىيانكەشلىكىگە چوڭقۇر گۇچراپ، خەلقنىڭ

ئالدىنقى 11 ئايدا ئۈرۈمچى تامورىسى نازارەت قىلىپ باشقۇرغان جۇڭگو ـ ياۋروپا

نۆۋەتچى پويىزى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن %50تىن كۆپرەك ئاشتى

(بېشى 1 ـ بەتتە)

ئۆزبېكىستان، قازاقىستان قاتارلىق دۆلەتلەردىن كېلىـ دۇ. «بىر بەلباغ، بىر يول» قۇرۇلۇشىنىڭ چوڭقۇر ئالغا سىلجىتىلىشىغا ئەگىشىپ، جۇڭگو ـ ياۋروپا نۆـ ۋەتچى پويىزى ئارقىلىق چېگرادىن كىرىدىغان ـ چىقـ دىغان ھاللارنىڭ تۈرى ئۈزلۈكسىز كۆپىيىۋاتىدۇ، ئەڭ دەسلەپكى ئېلېكترونلۇق مەھسۇلاتلار، كۈندىلىك تۈرلۈك ماللار، قاتارلىقلاردىن ھازىرقى ماشىنسازلىق بۇيۇملىرى، خىمىيە سانائىتى مەھسۇلاتلىرى، يېمەكـ لىك، سوغۇق زەنجىر، ئۇششاق تاۋار قاتارلىق 200 نەچچە تۈركە كېڭەيدى.

شىنجاڭ مېيخۇا ئامىنو كىسلاتا چەكلىك مەسئۇلىـ يەت شىركىتى ھازىر دۆلەت ئىچىدىكى ئاپتوماتلىشىش دەرىجىسى يۇقىرى، يەككە كۆلىمى زور، تېخىنولوگىيەـ سى ئەڭ ئەلا ئامىنو كىسلاتا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىـ لىرىنىڭ بىرى، يىلدا تۈرلۈك ئامىنو كىسلاتاسىدىن تەخىمەن 600 مىڭ توننا ئىشلەپچىقىرىدۇ، يىللىق مەھسۇلات قىممىتى 5 مىليارد يۈەندىن ئاشىدۇ. 10 ـ ئاينىڭ 22 ـ كۈنى، بۇ شىركەت ئىشلەپچىقارغان 42 توننا L ـ لىزىن ئامىنو كىسلاتاسى تۈز كىسلاتا تۇـ

زى(يەم ـ خەشەك دەرىجىلىك) تۇنجى قېتىملىق «جۇڭچىڭ — ئۈرۈمچى — دۇسېبۇرگ» جۇڭگو ـ ياۋروپا نۆۋەتچى پويىزىغا قاچىلىنىپ، يىغىپ توپـ لاندى ـ يىغىپ توشۇلدى ھەم «ئۈرۈمچى — روتـ تېردام» بىخەتەر ئەقلىي ئىقتىدارلىق سودا سىناق نۆۋەتچى پويىزىغا قاچىلىنىپ گوللاندىيەنىڭ روتـ تېردامغا يۈرۈپ كەتتى. بۇ شىركەتنىڭ باش دىرېكـ تورى ما جۈنسىي مۇنۇلارنى بىلدۈردى: ئىلگىرى، بۇ شىركەت ئىشلەپچىقارغان ئامىنو كىسلاتاسىنىڭ كۆپ قىسمى تېبەنچىن پورتى ئارقىلىق ئېكسپورت قىلىناتتى، ئۈرۈمچىدىن تېبەنچىن پورتىغا توشۇشقا ئالتە ـ بەتتە كۈن ۋاقىت كېتەتتى. ھازىر، كارخانىـ نىڭ مەھسۇلاتلىرى جۇڭگو ـ ياۋروپا نۆۋەتچى پوـ يىزىغا قاچىلىنىپ 21 تۈركۈم قېتىم ئېكسپورت قىلىنـ دى، ئېكسپورت مىقدارى 399.1 توننىغا يېتىپ، كارـ خانا ئۈچۈن كۆپ خىراجەت تېجەپ بەردى.

يېقىندا، ئامېرىكا دۆلەت مەجلىسى ئاۋام پالاتاسى ئاتالمىش شىنجاڭغا ئالاقـ دار «قانۇن لايىھەسى»نى ماقۇللاپ، جۇڭگو شىنجاڭدىكى كىشىلىك ھوقۇق ئەھۋالىغا زەھەر خەندىلىك بىلەن ھۇجۇم قىلىپ، جۇڭگونىڭ تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش، ئەسەبىيلىكنى تۈگىتىش تىرىشـ چانلىقىنى بۇرمىلاپ، قارا چاپلاپ، جۇڭـ گونىڭ ئىچكى ئىشىغا قوپاللىق بىلەن ئاـ رىلاشتى. مەن بۇنىڭغا قارىتا كۈچلۈك غەزەپلىنىدىغانلىقىمنى، كۈچلۈك ئەيىبلەيـ دىغانلىقىمنى بىلدۈرمىەن!

تارىخ بىر ئەينەك، كىشىلەر ئارىسـ دىكى ياخشىلىق بىلەن يامانلىقنى كۆرسـ تىپ بېرىدۇ. ئۆتكەن بىر مەزگىلدە، شىنجاڭ تېررورىزم، ئەسەبىزمنىڭ زىيىنىغا چوڭقۇر ئۇچردى. تولۇقسىز ئىستانسىتـ كىغا ئاساسلانغاندا، 1990 ـ يىلىدىن 2016 ـ يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە، مىللىي بۆلگۈنچى كۈچلەر، دىنىي ئەسەبىي كۈچلەر، زوراۋان ـ تېررورچى كۈچلەر شىنجاڭ رايونىدا نەچچە مىڭ قېتىم زوراۋانلىق، تېررورلۇق دىلو(ۋەقە)لىرىنى پىلانلاپ يولغا قويۇپ، نۇرغۇنلىغان بىگۇناھ ئاممىنىڭ زىيانكەشـ

لىككە ئۇچرىشىنى، نەچچە يۈز جامائەت خەۋپسىزلىكى خەلق ساقچىسىنىڭ خىزمەت ئۈستىدە قۇربان بولۇشىنى كەلتۈرۈپ چـ قاردى، مال ـ مۈلۈك زىيىنىنى مۆلچەرلىگـ لى بولمايدۇ، بۇ، جەمئىيەت نەرتىپى، خىزمەت نەرتىپى، ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش تەرتىپىگە ئېغىر تەسىر يەتكۈزـ دى، ھەر مىللەت ئاممىنىڭ ياشاش ھوقۇـ قى، تەرەققىيات ھوقۇقى قاتارلىق ئاساسىي كىشىلىك ھوقۇقنى ئېغىر دەپسەندە قىلىپ، شىنجاڭ رايونىنىڭ ئىقتىساد، جەمئىيەت تەـ رەققىياتىغا ئېغىر توسقۇنلۇق قىلدى. بۇ زوراۋانلىق، تېررورلۇق ۋە دىنىي ئەسەبىيـ لىك قىلمىشلىرى ئۇلارنىڭ ئىنسانىيەتكە قارشى، مەدەنىيلىككە قارشى، جەمئىيەتكە قارشى ماھىيىتىنى تولۇق ئاشكارىلىدى. لېكىن ئامېرىكىدىكى بىر قىسىم سىياسەتـ ۋازلار كۆرسىمۇ كۆرمەسكە سالىدى ھەم ئاتالمىش شىنجاڭغا ئالاقىدار «قانۇن لايدـ ھەسى»نى ماقۇللاپ، «ئۈچ خىل كۈچ»كە يانتاياق بولۇپ يەل بېرىشكە ئۇرۇندى، بۇ ئۇلارنىڭ تېررورلۇققا

شىنجاڭنىڭ ئەسەبىيلىكى تۈگىتىش نەتىجىلىرىنى يوققا چىقىرىشقا يول قويۇلمايدۇ

□ شىنجاڭ ئىسلام دىنى شۆبەھنى «قۇرئان» ئوقۇتۇش بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى تۇرسۇنجان تۆمەرجان

سەپلەنگەن، قىشتا پار بار، يازدا ھاۋا تەڭـ شىكۈچ ياكى شامالدىرغۇچ بار، ھەر كۈنى تۈرى كۆپ، ئوزۇقلۇق قىممىتى مول مۇسۇلمانچە يېمەكلىك بىلەن ھەقسىز تەـ مىنلىنىدۇ، بۇ ئېسىل ئۆگىنىش، تۇرمۇش مۇھىتىنى سىلەر كۆردۈڭلارمۇ؟ ھەر مىللەت خەلقىنىڭ شىنجاڭدىكى كۈنساين ئۆزگىرىشلەرگە بولغان چىن يۈرىكىدىن ئېيتىلغان مەدھىيەلىرىنى، ھازىرقى گۈزەل، بەختلىك تۇرمۇشنى قەدىرلەش، مىننەتدارـ لىق بىلدۈرۈش تەرىپلىرىنى سىلەر ئاڭلىـ دىڭلارمۇ؟ نەلىم ـ تەربىيە مەركىزىنى تاـ ماملىغان تەربىيەلەنگۈچىلەرنىڭ دىنىي ئەـ سەبىيلىك ئىدىيەسى تەسىرنىڭ كونتروللۇـ قىدىن قۇتۇلۇپ، قايتىدىن بەختلىك تۈرـ مۇشقا ئېرىشكەندىن كېيىنكى مىننەتدارلىق ساداسىنى سىلەر ئاڭلىدىڭلارمۇ؟ ھالبۇكى، سىلەر ھەقىقىي ئەھۋالنى كۆرۈپ تۇرۇپ ئاشۇ سىياسەتۋازلارغا سېلىپ، ئەمەلىيەتكە بەرۋا قىلـ مىدىڭلار، بۇ يامان نىيەتتىكى جاھىل خاـ راكتېرلىك بىر تەرەپلىمە قاراش، يامان نـ يەتتىكى تاللاشچان كور بولۇۋېلىش.

مەن شىنجاڭ ئىسلام دىنى شۆبەھنـ نىڭ ئۇيغۇر مىللىتىدىن بولغان بىر ئوقۇتـ قۇچىسى بولۇش سۈپىتىم بىلەن، ئاشۇ ئامېـ رىكا سىياسەتۋازلىرىغا پەخىرلەنگەن ھالدا شۇنداق ئېيتىمەنكى، شىنجاڭ ئىسلام دىنى شۆبەھىنىنىڭ تەرەققىياتى شىنجاڭدا دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكى سىياسىتىنىڭ ئومۇميۈزـ لۈك ئىزچىللاشقانلىقى، ئەمەلىيلەشكەنلىكـ نىڭ كۈچلۈك دەلىلى. دۆلەت مەبلەغ ئاجـ رىتىپ بىزگە يېڭى مەكتەپ ياتىقى سېلىپ بەردى، زامانىۋى ئوقۇتۇش ئۈسكۈنىلىرىدـ

^[1] ئارپىس: ئۈرۈمچى شەھىرى ياڭرىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، ئېلان باشقارمىسى: 5850783، تارقىتىش مەركىزى: 5859769، تېلېگرام نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ يىللىق باھاسى: 336 يۈەن، ئايلىق باھاسى: 28 يۈەن، پارچە باھاسى: بىر يۈەن (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى: 102)